

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Fél évre . . 50 L — b.
Negyed évre 25 L — b.
Egy hóra . . 9 L — b.
Nyílttér sora 6 L — b.
Hird. petitsora 3 L — b.

SZÉKELY UJSÁG

Kézdivásárhely és Vidéke Gazdasági Egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik
hétenként kétszer:
csütörtökön és
vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Soseana Gen. Averescu-ut 4

Felelős szerkesztő: Dr. I. Diósné Ödön.

Kiadja a Societate Anonima Tipografia Targul-Sacuilor.
Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság.

Segédszerkesztő: Kovács J. István.

Róvás.

Az ördögöt nem jó a falra festeni, mert megjelenik. Régi szálló ige ez, az eredetijét sem tudjuk hirtelen, de ennek a szálló igének a beteljesedését sok esetben látta már a világ.

A falra festett ördög, ime, megint megjelent. Most Lengyelország határán áll a jól felszerelt, nagy tömegekbe összevont, vörös bolsevista hadsereg, csak egy intést vár Németország felől, keresztülör Lengyelországon s ha az orosz és német kommunisták összeölekezése sikerül, úgy nincs többé az a hatalom, amely meg tudná menteni Európát az általános bolsevista uralomtól.

A talaj meg van rá minden államban, a győztesekben úgy, mint a legyőzöttekben. A legyőzötteket keseríti a rideg sors és elbánás, amelyben részük van. — A győzteseket uraik gögös, szenvedélyes uralkodni vágyása, mindkettőt a lehetetlenné tett megélhetés s a népnek az a sanyaru, nyomoruságos állapota, amelyben a háboru alatt, de különösen a békekötések után jutott.

A francia győzelmi mámortól elkapott hatalomnak Németország összeomlása kellett. Nos az összeomlás itt van, bekövetkezett. De nem az egységes nagy állam omlott össze, hanem annak darabjai hullottak szét s a nacionalista Münchennel nem csak a szocialista Berlin, de a kommunista Drezda áll szemben s ki tudja melyik pillanatban adja meg ez az intőjelet a lengyel határon álló vöröseknek: ütőt a cselekvés órája, jöjjetek. Ha pedig egyszer az orosz és német kommunisták egyesültek, nem lesz az a hatalom, amely többé utjokat állja.

Sorra fognak következni a többi államok s a mikor magukhoz térnek, késő lesz.

Ezt látni és tudni kellett volna. Nem is kellett volna hozzá egyéb, csak belátás, bölcs mérséklet. Ha az embereknek megadják a megélhetés lehetőségeit, ha biztosítják jogait, nyugodt fejlődését és kulturáját, úgy bizonyára ragaszkodik hazájához, az államhoz és nem nézi közönyösen: akármit csinál is a bolsevizmus, mert más az, akinek még van félteni valója és más az, akinek minden egyre megy, mert már veszíteni valója nincs.

A falra festették az ördögöt, itt van. Nagy kérdés, ha vajjon azoknak, akik felidéztek, lesz-e elég erejük elűzni.

Berlinben egy milliárd egy cipó.

Német számok.

Berlin, okt. 23.

A dollár hallatlan áremelkedése mindent megdrágított és a legfontosabb életszükségleti cikkek ára 50 százalékkal szökött föl. Szombattól kezdve jegy nélkül a községi kenyér cipónként egymilliárd márkába kerül. A közuti villamosvasut, amely csak három nap előtt emelte föl a viteldíjat 50 millióra, tegnap már a vonaljegyért 100, az átszállójegyért 150 millió márkát szedett. Napok óta elűnt a piacról a vaj, most már megint van, de fontját nem adják olcsóbban 2'4—2'6 milliárd márkánál. A marhahús fontja 1'9 milliárd, a margariné 1'4 milliárd. Az elsőrendű hus ára fontonként tult a 2 milliárdon. A vásárcsarnokokban nagy tömeg hullámszik, de vásárló alig akad.

Az áremelkedések fantasztikus arányokat öltöttek. Itt igazán helyén van azt mondani, hogy az árak ugyszólván óráról-órára emelkednek. Megtörtént, hogy egy vendéglőben valaki ebéd előtt konyakot rendelt. Az ebéd befejezte után ismét megivott egy pohárka konyakot. A

számla kifizetésénél az illető csodálkozva vette észre, hogy az egyik pohárka konyakért 30 millió márkát számított a főpincér, míg a másikért 60 milliót.

— Nem tévedés ez? — figyelmeztette a vendég a főpincért.

— Egyáltalában nem, — hangzott a válasz, — akkor, amikor az első pohárkát inni méltóztatott, egy pohárka konyak ára harmencmillió volt. Amikor azonban az ebéd befejeztével a másikat elméltóztatott fogyasztani, akkor egy pohárka konyak ára már hatvanmillió márká volt.

Az új lakbérleti törvény.

Bukarest, okt. 26. A lakásszerződések meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat végleges szövege elkészült. A rendelet alapelveiről a következő hiteles értesítéseket sikerült megtudnunk:

1. Az összes bérleti szerződéseket tovább két évre meghosszabbítják 1924. május 6-iki dátumtól kezdődőleg.

2. A lakbér a háboru előtti bér négyszerese lakásoknál és ötszöröse üzlethelyiségeknél. Az így kiszámított bérösszeg semmiesetre sem lehet kisebb, mint az 1923. évi bér volt.

3. A kisiparosok, trafikok, szövetkezetek és népbankok kivételével a többi üzletek, áru-és gabonaraktaik új bérét, valamint a kereskedők lakásainak bérét, ha a bérlet és bérbeadó közti egyenes megegyezés lehetetlen, a törvényszék szabja meg tizenöt napon belül a törvény publikálása után.

4. Nem hosszabbítják meg lakásszerző-

déseiket a nagyiparosoknak, gyárosoknak, bankároknak, nagyipari igazgatóknak, általában luxuslakásoknak és senki olyan bérletnek, aki évente többet keres kétszázötvenezer leunál.

5. Lakást tilos üzlethelyiségnek használni.

6. A törvény által üldözendő uzsorásnak nyilvánítatik az a bérbeadó, aki beleértve az összes adókat és egyéb illetékeket is, bármilyen bérletért többet kér, mint a háboru előtti lakbér tizszerese.

A parlament legközelebbi ülésének egyiken fogja a javaslatot törvénynyé emelni.

Massaryk az antant békéjét félti.

Massaryk az angol sajtónak úgy nyilatkozott, hogy utjának célja, főleg angol és francia látogatásai, csupán az antant megóvása volt.

— Kivánjuk, — mondotta Massaryk — hogy nemzetközi tekintély uralkodjék Európában, mely rendezni tudja a felmerült vitás ügyeket.

Arra a kérdésre, hogy vajjon nemzetközi tekintély alatt népszövetségek vagy nagyhatalmak konvencióját érti-e, — kijelentette, hogy mind a kettő szükséges.

A német helyzetre vonatkozólag megjegyezte, hogy nem hisz Németország összeomlásában.

Az angol politikai körök egyébként óriási érdeklődéssel várják Baldwin csütörtöki polymuthi-i beszédét. Hír szerint a brit miniszterelnök a világirodalom legégetőbb problémáit fogja ismertetni, melynek gyakorlati keresztülvitele a parlamenti választások elrendelését teszi szükségessé.

Lloyd George szerint forradalomba kergetik Németországot.

Meg kell nyitni a biztosítószélepeket, mert robban a német kazán. — Ha nem fogadják el Hugges terveit, elmarad a jóvátétel.

Az antant jóvátételi politikája forradalomba kergeti Németországot! — ezt a sokszor és egyre erőteljesebben hangoztatott megállapítást a legutóbb Lloyd George mondotta a chicagói nemzetközi amphiteatrumban tartott beszédében. Lloyd George a Hugges által kidolgozott jóvátételi terv elfogadását ajánlotta és ennek indoklásul a következőket mondotta:

— Ha a jelenlegi politikát folytatják Németországgal szemben, akkor a Ruhr-vidék meg-

szállásától számított legközelebbi három évben Franciaország és Belgium a felét sem fogja megkapni annak, amit az előző három évben kapott. Sőt jóvátétel egyáltalán nem lesz, mert Németországban el nem kerülhet a forradalom.

A francia belátástól függ Németország és ezzel együtt Középeurópa sorsa. Ha ki nem nyitják a biztosító szélepeket, a német kazán felrobban és lángbaborítja Európát.

HIREK

Szombat, okt. 27.

— Tea-est. Amint megírtuk, a Konfiránlak Egyesülete e hó 31-én rendez a szezon első tea-estélyét a ref. elemi iskola helyiségében. A tea-estély előtt reformáció emlékünnepele lesz a templomban 8—9 óráig a következő programmal:

1. A közönség éneke. (XC. zsolt.)
2. Ima Paál Lajos lelkészétől.
3. Zongora-szólo: Bod Amálka.
4. Beszéd. Tartja: dr. Molnár Dénes.
5. Melodráma. Előadja: Máthé Ilonka tanítónő, zongorán kíséri Bod Amálka.
6. Befejező ének. (Térj magadhoz drága Sion . . .)

— Párbeltatás a reformátusainknál. Amint halljuk, a ref. egyházközösség ujonnan megválasztott lelkészének, Szabó Ferencnek az ünnepies beiktatása november 4-ikén, vasárnap lesz. A

beiktatás után nagyszabásu bankett lesz a Mileniumban.

— Megint összeesküvés. Bukaresti forrás szerint, megint nagy összeesküvést fedeztek fel, amellyel kapcsolatban száznál több le-tartóztatás történt. Az összeesküvők katonai tisztek. Állítólag szászok, magyarok (?), bulgárok, mindenféle nemzeti kisebbség van benne, de román nincs egyetlen egy sem. Főfeszük Csernovitz. Céljuk az új területeknek Romániától való elszakítása. Állítólag az orosz szovjettal állottak összeköttetésben, a mely pénzelté őket. Az ügyre vizsgálat van hivatva világosságot deríteni. Mi eddig is nehezen tudjuk elképzelni, hogy a szovjet ilyen célokat szolgáljon és azért fizessen.

— Másodtermés az almafákon. Bálványos-váralja határát ez év júniusában a jégverés tönkretette; nemcsak a gabonát de a gyümölcs-termet is úgy, hogy a gazdák reménytelenül néztek az ősz elé. — Vigasztalásukra azonban

a fák nemsokára rügyezni, később újra virágozni kezdtek. Ma rakva vannak az almák majdnem tyuktojásnagyságú másodtermésű almával. Az Erdélyi Barázda dési tudósítójához szép másodtermésű Jonathán almákat küldtek be a vándorjainak, kik remélik, hogy ha 3 hétig még nem lesz dér, az alma meg is érik.

— **Járványterjesztő pókok lepték el Bihar-megyét.** Nagyváradi házain az utóbbi időben különös fekete foltokat vettek észre. A foltok leginkább a világosra festett házak falain jelentek meg. Egy orvos mikroszkópikus vizsgálat alá vette a foltokat és megállapította, hogy azok gombostü nagyságú pókok telepei. A pókok ellepték az egész vidéket s orvosi megállapítás szerint járványterjesztők.

— **Magyarországi események** erdélyi képalapban való bemutatása eddig leküzdhetetlen akadályokba ütközött. A Vasárnapi Ujságnak sikerült most egész sorozat érdekes magyarországi felvételt megszerezni, melyekkel legújabb számában találkozhat az olvasó. A Magyar Autó Club most lefolyt svábhgyi versenyének érdekes mozanatain kívül közli a lap az új magyar jegybank hatalmas páncélos pincéjének képét, továbbá az erdélyi események közül a kath. népszövetség nagyváradi kongresszusáról, a nagyenyedi országos athléta mérkőzésről, a jugoszláviai magyar vezetőkről és más aktuális érdekességekről készült pompás képeket. A szövegrészben Benedek Marcel, Ormos Ede, Tompa László, Kertész Mihály, Bányai János és mások kitűnő novelláit, verseit és cikkeit találja az olvasó. E minden tekintetben gazdag és változatos szám ára 10 leu és minden hirdaparusító helyen kapható.

— **Dr. Lengyel Béla** volt országgyűlési képviselő ügyvédi irodáját Bucarestbe, — Strada Stirbey Voda 9 sz. alá helyezte át, — a ref. Egyház épületébe.

— **Cimbalom- és zongora javítást, hangolást, valamint cimbalom-tanítást** elvállal László Szőke Árpád.

Történelmi apróságok.

A lyukas köpenyeg.

Budavár bevételét után Görgei az ostromban résztvevő vitéz honvédek közt számos érdemjelt osztott ki. A kiosztáskor legelőször egy barnaarcú közhonvédhez lépett.

— Miféle lyuk az a köpenyegeden? — kérdezte tőle.

— Golyó furta keresztül, — válaszolt a honvéd.

— Jól van. Ez az érdemjel majd csak el-takarja — és e közben feltűzte a honvéd mellére az ezüstkoszorút. — De ügyelj köpenyegedre, — folytatá tovább, — mert ha minden lyukra érdemjelet tűzök, furesán fogsz kinézni.

Nagyot mondott.

Midőn Beniczky kiverte az osztrákokat Losoncra, az egyik huszár, észrevevén, hogy a templom-toronyban a császáriak zászlója lobog, így kiáltott fel a harangozóra:

— Le azzal a sárgafekete ronggyal, te fieszkó, mert mindjárt kirugom alólad a tornyot!

Nincs a reglamában.

A szabadságharc alatt Tura mellett történt. Az előőrsi szolgálaton négy Württemberg-huszár ötven vasasnémettel akart összetűzni.

— Az apátok irgalmát! — rivallt rájuk a hadnagy, ki éppen akkor érkezett közéjük — fordultok tüstént vissza. Négy ötven ellen! Hát elment a sütnivalótok?

— Na bizony, nagy dolog is volna az! — felelt a huszárok egyike. — De nincs is benne a reglamában, hogy mielőtt megütközünk, olvasuk meg az ellenséget.

Városi mozi.

A cirkusfenomén.

(A mozi iroda közlése.) Okt. 30—31-én, (kedden és szerdán) este 9 órakor kerül vetítésre *A cirkusfenomén* szenzációs Albertini kaland 6 felvonásban; főszereplő Luciani Albertini és Linda Albertini. Dorian film. A mindvégig izgalmas filmatrakció egy páratlanul híres cirkus helységeivel ismert meg. Sansone, a cirkus

népszerű artistája, reménytelenül szereti igazgatójának a feleségét. Az ideális szerelemre méltatlan nő Gondai bárót részesíti kegyeiben. A báró azonban nőül és bucsuzni akar a cirkus igazgatójának feleségétől. A találkozás vége heves szóváltás, revolverdörrenés. A gonosz asszonyt keresi a rendőrség, de Sansone magára vállalja a merényletet. Elfogják; menekül; más cirkus társaságba kerül, a hol megszereti a műlovárnőt. Sok intrika után itt találkozik Sansone a megmentett asszonnyal, aki most felkínálja szerelmét. Késő. A szerelmében visszatartott nő bosszút forral. A bajból végre is Sansone megmenekül és boldogan zárja jegyesét karjaiba.

NYILTTÉR*)

Többen vannak, kik rólam rosszindulathoz azt beszélnek, hogy adójuk kivételénél, illetve a felelősség alkalmával én voltam oka, hogy egyes eszmia iparostársamat az ő várakozásukon felül adóztatták meg. Ezután utoljára figyelmeztettem őket, hogy hagyjanak fel alaptalan rágalmozásukkal, mert kénytelen leszek bíróság elé állítani őket.

Kézdivásárhelyt, 1923. október 26-án.

Nyágyuly Mihály,
csizmadia-mester.

*) E rovatban foglaltakért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

No. 99/923. exsecutorie.

Publicatie de licitatie.

Subsemnatul executor prin anasta punasa cume-nita publica decusului jud. de ocol din Targul-Sacuesc No. G. 3495/2—923. ca mobiele sechvestrale cauza reclamantului David Horváth sensieni locuitor din reprezentate de advocatii dr. Zsigmond si Fenechiu Tg.-Sacuesc locuitor unu hausei locuitor din se vadele au licitatie publica pentru suma de 2617 lei 65 ban cunoscare compune din mobiele de case, caruta calbeme si cartov 16200 lei pretuit tampul si fixat ni juca de 24. Novembrie 1923. ora 2 p. m. cu aceca ca mobiele sechvestrale numaieste ban gata se va vunde.

Tg.-Sacuesc, la 26. Oct. 1923.

Augustin Mányá,
executor de jud.

Pályázati hirdetmény.

K. Martonos község előljárása az ujonnan épített község háza új ablakai és ajtóinak elkészítésére pályázatot hirdet árlejtés útján.

Ár ajánlatok írásban 1923. nov. 4-ig a község előljáráshoz adandók be 10% bántópenz befizetése mellett.

Ch. Martanus la 25 okt. 1923.

Victor Crisbanu,
primar.

Közhirre teszem, hogy 1923. okt. 23-tól a Tóth Károly-féle üzlethelyiséget átvettém, ahonnan, illetve a nevezett cég által származott adósságokról nem felelek. Kérem ennek az igen tisztelt hitelező urak részéről szíves tudomásvételét.

Tisztelettel: Pozson József, Zabola.

ÉRTESITEM a t. vevő közönséget, hogy vas-, fűszer-, üveg- és porcellán- áru üzletemet

Avarescu (v. Gábor Áron) utcából áthelyeztem a főterre, saját házamba, a volt Jancsó Gyula utódai féle helyiségbe, hol a szakmába vágó árukból állandóan nagy raktárt tartok versenyképes áron.

Elsőrendű bántó lisztet maximált áron kaphatók.

A vevő közönség további bizalmát kéri:

SZÉP ÖDÖN, kereskedő.

Felveszünk 15—16 éves fiukat molnartanulóknak.

Csiha & Rákosi, Targul-Sacuesc.

KOVÁCS JÓZSEF kalapgyári üzletébe

Vasut-utca 33. szám, megérkeztek

a női filz, legfinomabb és legújabb divatu bécsi kalapok minden színben és a férfi és gyermek szövet-sapkák. Olcsó árak! Aki a beszerzésnél takarékoskodni akar, látogasson el a gyár üzletébe! Férfi és női ócska kalapok átalakítását a legújabb divat szerint vállalja a gyár.

Üzlet-áthelyezés!!

Vigadóban volt lisztraktáramat lakásomra, Szala-u. 2. sz. alá (Kovács újságíró ur mellé) helyeztem át, ahol mindenféle liszt maximális áron kapható. — A nagy közönség szíves pártolását kéri:

Molnár Kálmán, malomtulajdonos.

Egy jó családból való fiu TANULÓNAK

azonnal felvétetik Tompa Zoltán és Trsa üzletébe.

== Elsőrendű ==

fenyővizet és szilvapálinkát

:: gyárt és szállít jutányos áron ::
BAKÓ ISTVÁN gyümölcspálinka-főzdéje
SZENTKATOLNA.

Megérkeztek és olcsó áron

szerezhetők be

KÁLYHA-PAPIROK

a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda r.-t. üzletében.

Egy jó házból való,

lehetőleg 2—3 középiskolát végzett fiu
TANULÓNAK felvétetik a Kézdivásár-
helyi Könyvnyomda r.-t. papírüzletébe.

Új-ut 48. szám alatti beltelek a rajta levő

LAKÓHÁZZAL

szabadkézből eladó. — Azonnal beköltözhető.

Saját érdekében olvassa el!!

Nagymennyiségű cseh és galaci áru érkezett.

Nagy kiárulás!

1 m. Carton — 32 L-től	1 pár női ha-
1 m. Zephir — 32 L-től	risnya — — 18 L-től
1 m. Schifon — 32 L-től	1 pár férfi ha-
1 m. Barchend 40 L-től	risnya — — 15 L-től
1 m. Flanel barch. 55 L-től	1 drb. 400 V cerna
1 m. 120 cm. szé-	I. m. — — 10 L-től
les csikos szövet 100 L-től	1 drb. zephir mun-
1 m. Gyolcs I. m. 40 L-től	kás ing — — 140 L
1 m. 140 cm. szé-	1 drb. női ing — 110 L
les férfi szövet 210 L-től	1 drb. keménygallér 20 L
1 m. 140 cm. szé-	1 drb. puhagallér — 13 L
les cernaszövet 100 L-től	1 drb. kötött nyak-
	kendő — — 20 L

Valamint mindennemű férfi és női kabátszövetek, lepedővásznak, női és férfi fehérneműk, rövid és kötött áruk, ugyszintén itt fel nem sorolt cikkek a legolcsóbb árban lesznek kiárulva.

Kérem a t. közönséget, áruimat vételkötelezettség nélkül tekintse meg.

Vagyok kiváló tisztelettel:

BENOVITS MÓR.

A KÉZDIVÁSÁRHELYI KÖNYVNYOMDA R.-T.

SZÉKELY UJSÁG, SZÉKELY MÉHÉSZ,
PLETYKA :: KIADÓHIVATALA

PAPIRÁRU-KERESKEDÉSÉBEN

mindenféle irodai felszerelés, nyomtatványok, iskolai szükségletek, képes levelezőlapok, elegáns levélpapírok, üzleti könyvek, stb., stb., nagy választékban kaphatók.

MODERNÜL BERENDEZETT NYOMDAJÁBAN

gyorsan és csinos kivitelben készülnek hivatalos nyomtatványok, plakátok, könyvek, füzetek, névjegyek, esküvői kártyák, meghívók, stb. és egyéb nyomdai munkák.

Papíráru üzletébe bevezette a rövid- és gummi-árukat is.

Nyomatott a Kézdivásárhelyi Könyvnyomda Részvénytársaság villanyerőre berendezett könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.